

Savjetodavna služba u biljnoj proizvodnji

Biotehnički institut - Trg Kralja Nikole bb, 81000 Podgorica
Tel: 081 206 713 Fax: 081 206 712 Mail: extension-pg@cg.yu

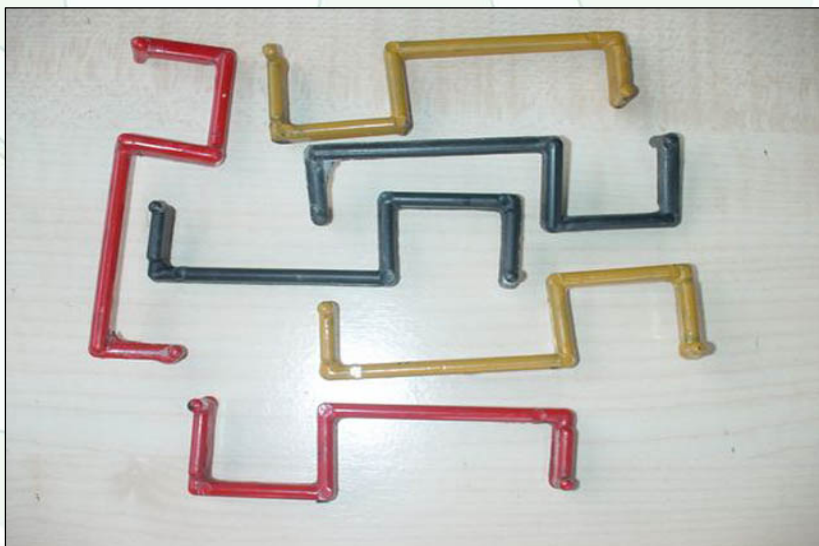
SAVIJANJE GRANA KAO POMOTEHNIČKA MJERA

Rezidba voćaka i pravilno formiranje uzgojnog oblika ja jedna od najznačajnijih pomotehničkih mjera u voćarstvu. Cilj ove mjere je pravilno obrazovanje krune voćaka, ranije stupanje na rod, optimalna rodnost i visok kvalitet plodova. Pravilno obrazovanje krune postiže se prije svega pravilnim povijanjem grana i njihovim rasporedom, kao i mjerama zelene rezidbe koja se izvodi tokom vegetacije.

Ovu mjeru treba sprovoditi u svim zasadima višegodišnjih voćnih vrsta, posebno u zasadima jabuke, kruške, šljive, trešnje (slabo, srednje i bujnih podloga i sorti), višnje, kajsije, breskve, gdje se teži slobodnijem formiranju uzgojnog oblika sa dužim skeletnim granama. Ona je nezamjenjiva u sistemu guste sadnje i intenzivnog uzgoja voćaka, koji u posljednje vrijeme zauzimaju sve veće površine.

Povijanje i pravilno usmjeravanje jednogodišnjih izdanaka na voćkama treba izvoditi od sadnje do završetka formiranja željenog uzgojnog oblika, u godinama pune rodnosti u smislu održavanje uzgojne forme, kao i kod podmladjivanja starijih voćki.

Na ovaj način, grane koje smo odabrali za formiranje krune, razvodimo pod uglom od 65-75° u odnosu na stablo voćke. Ovu mjeru najbolje je sprovoditi specijalnim savijačima grana, jer se sa njima grane dovode u najoptimalniji položaj za pravilno formiranje željenog uzgojnog oblika i izbjegavaju greške i štete koje mogu nastati nepravilnim izvodjenjem ove mjere.

Najčešća greška koja se pravi prilikom izvodjenja ove mjere ja da se grane povijaju lučno. Na ovaj način je slabiji porast ostavljene grane, a na mjestu savijanja izražena je pojava vodopija, što u krajnjem dovodi do nepravilnog formiranja same krošnje.

Povijanje grana do sada se izvodilo tako što su se povijene grane u željeni položaj dovodile vezivanjem konopom, rafijom, kačenjem improvizovanih utega ili korišćenjem drvenih ililetvica od drugih materijala. Ovaj način povijanja grana nije praktičan iz više razloga. Ovakvo povijanje grana zahtijeva veće angažovanje radne snage, dolazi do usijecanja veziva u povijene grane ili stablo, ukoliko se za njega vezuju povijene grane. Na ovaj način se povećava opasnost od mehaničkih oštećenja ili očenjivanja grana i povreda stabla što uslovljava intenzivniji napad bolesti i štetočina i na taj način do propadanja sadnica. Ovako postavljeni zatezači ometaju sprovođenje ostalih pomotehničkih mjera tokom vegetacije.

Razni oblici i pravilno postavljene savijači grana

Specijalni savijači grana se postavljaju lako i brzo, manje je potrebno radne snage, napravljeni su od materijala koji su dugotrajni pa se mogu koristiti više godina, lakše se i pravilno raspoređuju grane prilikom formiranja uzgojnog oblika i ne predstavljaju smetnju za nesmetano obavljanje svih agrotehničkih mjera tokom vegetacije.

Grozdanić Rajko, dipl. inž. polj.